

עלון בנגינות מזמור שיר

בס"ד

כניסת שבת 6:04
יציאת שבת 7:15

הוצאה לאור:
יצחק חלבה 052-6025436

גיליון מס' 1028 כז' אלול תשפ"ה

נצבים

רעיונות על הפרשה על פי תורתו של הרב אביגדור נבנצל שליט"א

משה רבינו פונה לבני ישראל ואומר להם: "אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם וקנייכם וישעריכם כל איש ישראל" (דברים כט, ט) מצב הרוחני של כל אחד מכם, ראשיכם שבטיכם וקנייכם וישעריכם, הריהו טוב; אלו שנגזר עליהם למות במדבר ואלו שעבדו לבעל פעור מתו כולם במדבר ואתם הנצבים לפני ה' אלו קיימים אכן ראויים להיכנס לארץ. והנה למרות שמצבכם הנוכחי תקין, ייתכן שבעתיד המצב ישתנה לרעה ח"ו, והשורש הגורם לקלקול זה נמצא בתוכם כבר עכשיו; "פן יש בכם איש או אשה או משפחה או שבט אשר לכו פנה היום מעם ה' אלקינו ללכת לעבד את אלהי הגוים הנהם פן יש בכם שרש פרה ראש ולענה" (שם יז) וגם אם שורש זה לא בא עדיין לידי ביטוי, במשך הזמן יכול לפרוץ ולהתגלות ואז: "יעשן אף ה' וקנאתו באיש ההוא ורבעה בו כל האלה הכתובה בספר הזה ומוזה ה' את שמו מתנות השמים" (שם יט) אולם בסופו של דבר המצב יחזור לקדמותו ובאחרית הימים "ישב ה' אלקיך את שבותך ורונםך וישב וקבעך מכל העמים אשר הפיצה ה' אלקיך שמה" (שם לג) אומר מו"ר הרב נבנצל שליט"א: אם נדייק בדברי משה רבינו נגלה מתוך נאמו שהוא מדבר על מצב אפשרי, "פן יש בכם איש או אשה" (שם כט, יז) ואילו הקב"ה מציג לפני משה תחזית ודאית, "ויאמר ה' אל משה הנך שוכב עם אבותיך וקם העם הזה ונזה אזורי אלהי זכר הארץ אשר הוא בא שמה בקרב ועזבני והפך את בריתי אשר כרתי אתו" (דברים לא, טז) וכתוצאה מכך "ומצאהו רעות רבות וצרות" (שם יז). מכאן ואילך משה רבינו מדבר גם הוא בלשון ודאית "כי ידעתי אזורי מותי כי השונות תשונותן וסרתם מן הדרך אשר צויתי אתכם" (שם כט) לכן בשירת האזינו אומר לבני ישראל "זכר ימות עולם" (לב, ז) תנו דעתכם לזכור תמיד שהמצב הרוחני בהתחלה היה טוב, אולם לאורך השנים יהיו מצבים קשים בהיסטוריה אשר מקורם נובע מהפגם "וישמן ישרון ויבעט" (שם טו) ואכן יהיו צרות גדולות בקרב העם ח"ו, ואעפ"כ ולמרות כל הפוגרומים החורבן והגלות, הרדיפות והייסורים הפוקדים את יהודי העולם, לעולם לא יהיה מצב שאין תקומה לעם ישראל "כי ידיו ה' עמו ועל עבדיו יתנזם" (שם לו) "הרנינו גוים עמו כי דם עבדיו יקום ונקם ישיב לעריו וכפר אדמתו עמו" (שם מג). גם בפרשת בחקותי מובטח לנו שנתגבר על מצבים קשים ותהיה תקומה לעם הנצח "ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתיים ולא געלתים לכלתם" (ויקרא כו, מד) ההבטחות הללו מיועדות לעודד את העם לבל יפול ליאוש בגין אורך הגלות וחסרון הסנהדרין, שלטון של תורה שכבר איננו

וכבוד חכמים נרמס, וכל סימני 'עקבתא דמשיחא' שהתקיימו אחד אחד כפי שחז"ל תיארו; ולמרות הכל הגאולה תבוא והצרות תפסקנה. במדרש איכה מובא ויכוח בין הקב"ה לבין כנסת ישראל; כנסת ישראל אומרים: רבש"ע, "השיבנו ה' אלקיך ונשובה" (איכה ה, כא) והוא עונה להם: "שובו אלי ואשובה אליכם" (מלאכי ג, ז) נקודת המחלוקת היא האם הקב"ה ישיב אותנו אליו תחילה, והוא מה שנקרא 'אתערותא דלעילא' או שאנחנו נשוב אליו תחילה, דהיינו 'אתערותא דלתתא'. אם נהיה זכאים לכך אנחנו נתעורר לתשובה אליו, ואם לא הרי שה' ישיב אותנו, אולם בכל מקרה כל ישראל יחזרו בתשובה כי זהו הצעד המוביל לגאולה, כיון שתכלית הבריה היא שנעבוד את ה', וזה מה שמובטח לנו בתורה כפי שאמרנו לעיל, שלא יהיה מצב שבו לא נוכל לחזור. ראש השנה מכונה בתורה 'יום תרועה'. שואל הרב: אומנם התרועה הינה אחת מקולות השופר, אולם לפני כל תרועה ואחריה יש 'תקיעה', כדברי חז"ל "פשוטה לפניו ופשוטה לאחריה" (ר"ה לה) מדוע אם כן איננו הולכים לפי הרוב וקוראים לראש השנה 'יום תקיעה'? מסביר הרב: עיקר מצוות השופר היא התרועה ואילו התקיעות טפילות לה; כך משמע מהפסוק העוסק ביום הכיפורים של יובל, שם נאמר: "והעברת שופר תרועה בזרע השבעי" (ויקרא כה, ט) ולא נאמר 'שופר תקיעה'; גם מלשון חז"ל אפשר להבחין זאת כשאמרו "פשוטה לפניו ופשוטה לאחריה", ולא אמרו 'שתי תקיעות ותרועה ביניהם'. רואים אם כן שעיקר המצוה היא התרועה. מה פשר הדבר? אומר הרב: הפשוטה לפניו רומזת על מלכות שמים ברורה, ללא ספיקות וקלקולים, כפי שהיה במתן תורה כשעם ישראל אמרו 'נעשה ונשמע'; לעומת זאת הפשוטה לאחריה רומזת על מלכות שמים ברורה שתהיה לעתיד לבוא באחרית הימים, כשהעולם יהיה מתוקן וכל אומות העולם יכירו במלכותו יתברך. אולם לא בשביל המצבים הללו ציווה הקב"ה לתקוע בשופר; עיקר מצוות השופר מיועדת למצב הביניים, מצב בו "גנזי גנז וילולי יליל" (ר"ה לג) מצב בו בני אדם מקלקלים את מעשיהם. אומנם אסור לומר 'וידוי' בראש השנה, אפילו להזכיר את חטאינו אסור, אך להרגיש את שברון הלב בגין הקלקולים מותר ואף רצוי מאוד. "לב נשבר ונדרה אלקים לא תבזה" (תהילים נא, יט)

זוהי עיקר מצוות השופר, לעורר אותנו לתקן את המעוות. הקב"ה רצה שנזכור את מלכות שמים שהיתה לפני הקלקולים ושנדע שזו היא אותה מלכות שמים שתהיה בעתיד במהרה בימינו, ועל ידי כך נוכל להתבונן בשפל המדרגה בה אנחנו נמצאים היום. על יד השוואה בין מה שהיה בעבר ומה שיהיה בעתיד לעומת מצבינו כעת, נשכיל להבין שעוד הדרך ארוכה אולם עדיין זה אפשרי. לכן כשנשמע את קולות השופר בשיברון לבב, נישא תפילה לריבון העולמים, כמובן בהרהור בלב בלבד: "השיבנו ה' אלקיך ונשובה ונדרש ימינו כקדם" (איכה ה, כא)

שבת שלום יצחק חלבה

לעילוי נשמת אאמו"ר אברהם (אלברט) בן מרים חלבה, יוסף הכהן בן קלרה, מרשין בן ברנדי, אליהו בן עישה, חיים יוסף בן שרה, יעקב בן נעמי, יצחק בן חנה, דוד חי בן יפה, שלמה בן כזאלה, שלום בן שמחה, דוד הרוש בן לאה, ויצמן מור בן גורג'יה, בנימין בן נדרה, שמחה דניאל בן שמואל ושרה מרת אמי אולגה בת קלרה. חיה אסתר בת יעקב אריה, ציפורה בת מסעודה, רחל בת יעקב רודובסקי, יהודית בת שרה, תמר בת שרה, יפה ענת בת מרים ת.ג.צ.ה. המעוניין לקבל כל שבוע את העלון בדואר אלקטרוני ניתן לשלוח בקשה למייל: jalabe2013@gmail.com ללא תשלום לזיכוי הרבים השיחה נערכה על פי הבנתו של העורך. כל טעות או חסרון יש לתלות בעורך בלבד